

gelijk Brakel ¹⁷⁾: in ruimer en enger zin, òf gelijk de Moor ¹⁸⁾ in een *pars imaginis constitutiva juxta aliam potiore*, òf eindelijk gelijk Petrus van Mastricht ¹⁹⁾, in het beeld voorzoover het in 's menschen wezen zelf, voorzoover in de eerste vermogens der ziel en voorzoover het in de deugden van deze vermogens gezien wordt. Eerst waar dit alles nu samenvalt, en dat viel samen in de schepping, spreken deze dogmatici van „oorspronkelijke gerechtigheid.” Terwijl eindelijk het dominium over de creatuur meer als gevolg dan als wezen van het beeld wordt opgevat.

Wat nu Brakel het beeld Gods in ruimer zin en v. Mastricht het wezen en de eerste vermogens der ziel noemen, is bij de Moor de *pars imaginis constitutiva*: de natuur der geestelijke en onsterfelijke ziel met haar vermogens.

En wat Brakel het beeld Gods in enger zin en v. Mastricht de deugden van deze vermogens noemen, is bij de Moor de *pars imaginis potior*: *Boinitas et rectitudo hominis, in sapientia et sanctitate conspicua*.

Deze onderscheidingen nu zijn in de symbolen gegrond.

De Confessie van Westminster toch drukt zich dus uit: *creavit hominem marem et faeminam, animabus inditis rationalibus ac immortalibus* en de Cannones van Dord spreken van *mens, voluntas et cor, en affectus*.

Dit alles behoort tot de natuur des menschen, gelijk het behoort tot de natuur Gods en daarop doelde dan ook de heilige Apostel toen hij op den Areopaag te Athene ²⁰⁾ met instemming het woord van Aretus aanhaalde en verklaarde: wij zijn van Gods geslacht. Dit beeld Gods is onverliesbaar, wordt blijkens Gen. 9: 6 en Jac. 3: 9 waar van den gevallen mensch gezegd wordt, dat hij naar Gods beeld, naar Gods gelijkenis is geschapen, nog in den zondaar gevonden, ²¹⁾ is de onverliesbare adel onzer natuur en blijft zelfs in de verdoemden in de hel.

Alsnu komen wij tot de *pars potior* om met de Moor, of tot de deugden in de vermogens, om met v. Mastricht te spreken.

Die deugden zijn blijkens de symbolen: kennis, gerechtigheid en heiligheid, hetgeen herinnert aan Col. 3: 10 en Ef. 4: 24. De toevoeging „ware” in den heidelbergschen Catechismus berust op een exegese waarbij de genitivus *ἀληθείας* in de uitdrukking *ἐνδικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας* attributive genomen wordt en dus als ziende op de qualiteit van wat voorafgaat. ²²⁾